

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ МАЙ 2008 г.**

I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ към май 2008 г.

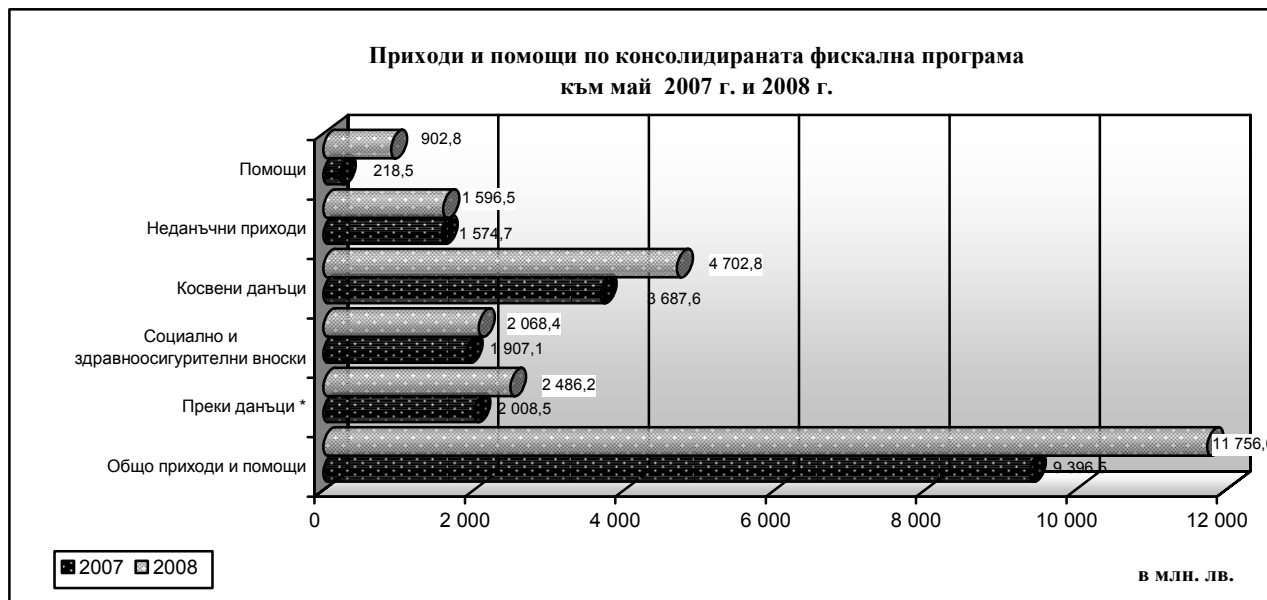
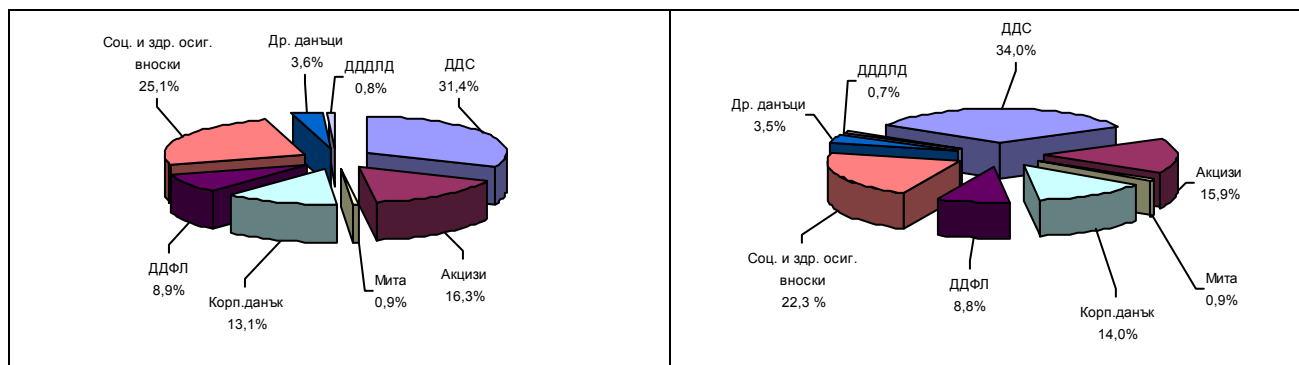
➤ Общият размер на постъпилите приходи по консолидираната фискална програма (КФП) към края на месец май възлиза на 11 756.6 млн. лв., като спрямо същия период на 2007 г. приходите са с 25.1% по-високи, което се дължи предимно на ръста в данъчните приходи (основно при косвените данъци), като следва да бъде отчетен и базовия ефект при постъпленията от ДДС за същия период на 2007 г., свързани с членството на България в ЕС - забавяне при постъпленията в групата на косвените данъци през първото полугодие на 2007 г. За ръста на приходите спрямо същия период на 2007 г. допринасят и постъпилите през изминалите пет месеца приходи в частта на помощите – това са основно аванси от Кохезионния и Структурните фондове на ЕС, както и аванси от европейските фондове, свързани с общата селскостопанска политика, управлявани от Разплащателната агенция към ДФ "Земеделие".

Съпоставено с годишните разчети към ЗДБРБ за 2008 г. приходите и помощите по КФП към май представляват 43.2 % от планираните за годината.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

Май 2007 г.

Май 2008 г.

* С оглед изчерпателност на данните за целите на анализа в позицията „Преки данъци“ са включени и приходите от позицията „Други данъци“ – други данъци по ЗКПО и имуществени данъци

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – на общините, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни сметки и фондове и други сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК.

➤ **Разходите по консолидирания бюджет** (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС) към 31.05.2008 г., са в размер на **8 451.2 млн. лв.**, което представлява 33.3 % от годишния разчет.

Отчетените разходи по основните разходни групи към месец май 2007 г. и 2008 г. са представени на следната графика:

Частта от вноската на Република България за общия бюджет на ЕС, изплатена към май 2008 г. от централния бюджет възлиза на **324.2 млн. лв.**, което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС, в т.ч.:

- вноска на традиционни собствени ресурси (мита върху промишлени и селскостопански стоки и такси върху производството на захар и глюкоза) – 61.8 млн. лв.;
- вноска на база данъка върху добавената стойност - 53.9 млн. лв.;
- вноска на база брутен национален доход – 183.3 млн. лв.;
- вноска за корекцията на Великобритания – 25.2 млн. лв.

➤ **Бюджетното салдо по КФП** към края на месец май е **положително** в размер на **3 305.5 млн. лв.**, като е формирано от **европейски средства – 590.5 млн. лв.** и **национален бюджет - 2 715.0 млн. лв.** Следва да се има предвид, че за формирането на този положителен баланс влияние оказват, както доброто изпълнение на постъпленията по КФП, така и по-ниското усвояване на разходите (основно инвестиционните разходи), което е характерно за първото полугодие. Извършените капиталови разходи за изминалите пет месеца на 2008 г. представляват едва 18.6% от предвидените за годината. Също така трябва да бъдат взети предвид и постъпилите значими по размер аванси от Кохезионния и Структурните фондове на ЕС, както и аванси от европейските фондове, свързани с общата селскостопанска политика, управлявани от Разплащателната агенция към ДФ "Земеделие", чието фактическо усвояване ще се извършва в съответствие с изпълнението на програмите. Ето защо при анализа на текущото бюджетно салдо следва да бъде отчетен и ефекта от разликата между периода на получаване на средствата и периода на тяхното реално усвояване.

➤ **Фискалният резерв**, изчислен по програмни валутни курсове към 31.05.2008 г., е **9 763.2 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² към май 2008 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити към 31.05.2008 г., съпоставено със същия период на миналата година и програмата е както следва:

Таблица³ №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет май 2007 г.	Закон 2008 г.	Отчет май 2008 г.	Изпълнение спрямо 2007 г.	Изпълнение спрямо закон 2008 г.
Общо приходи и помощи	6 527.2	18 308.5	8 019.9	122.9%	43.8%
- Данъчни	5 487.9	16 741.3	6 937.4	126.4%	41.4%
Преки	1 800.2	4 558.6	2 234.6	124.1%	49.0%
Косвени	3 687.6	12 182.7	4 702.8	127.5%	38.6%
- Неданъчни	921.6	1 550.4	1 020.7	110.8%	65.8%
- Помощи	117.7	16.8	61.8	52.6%	367.3%
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	4 856.7	17 006.5	5 647.3	116.3%	33.2%
- Нелихвени	2 350.5	8 922.7	2 539.0	108.0%	28.5%
Текущи	2 001.1	6 747.4	2 190.6	109.5%	32.5%
Капиталови	349.5	2 175.3	348.4	99.7%	16.0%
- Лихви	371.6	663.8	329.0	88.5%	49.6%
Външни заеми	281.7	505.4	246.4	87.5%	48.8%
Вътрешни заеми	89.9	158.4	82.6	91.9%	52.1%
Резерв за неотложни и непредвидени разходи ⁹		489.0			
- Трансф. др. бюджети	1 882.4	6 271.1	2 455.1	130.4%	39.1%
- Вноска за общия бюджет на ЕС	252.2	659.9	324.2	128.5%	49.1%
Бюджетно салдо	1 670.4	1 302.0	2 372.7		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Постъпилите **приходи** по републиканския бюджет към края на месец май са в размер на 8 019.9 млн. лв., което представлява 43.8 % изпълнение спрямо планираните за годината. Спрямо същия период на миналата година приходите са нараснали с 22.9 %, или 1 492.7 млн. лв. повече, в резултат основно на ръста в косвените данъци (27.5 %). В сравнение с май 2007 г. преките данъци са нараснали с 24.1 %, а неданъчните с 10.8 %.

• Данъчни приходи

За изтеклите пет месеца на 2008 г. са постъпили **данъчни приходи** в размер на 6 937.4 млн. лв., което представлява изпълнение от 41.4 % на планираните разчети за 2008 г. и ръст от 26.4 %, или 1 449.5 млн. лв. повече спрямо същия период на миналата година.

✓ Косвени данъци

Общата сума на постъпленията от **косвени данъци** към края на месец май е 4 702.8 млн. лв., или 38.6 % от предвидените със ЗДБРБ за 2008 г. нива, като заемат значителен дял от 67.8 % в общия размер на данъчните приходи. В сравнение със същия период на 2007 г. постъпленията в групата са нараснали с 27.5 %, или в абсолютна сума са постъпили с 1 015.2 млн. лв. повече, което се дължи основно на ефектите върху приходите от ДДС през първите месеци на 2007 г., поради промените на нормативната база след присъединяването на

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

⁵ В позицията "Резерв за непредвидени и неотложни разходи" се отразяват само данните по разчет, а разходите по отчет се отразяват по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи.

Република България към Европейския съюз. Влияние оказват и промените в Закона за акцизите и данъчните складове, с които от тази година бяха увеличени акцизните ставки за определени стокови групи. По видове косвени данъци, спрямо същия период на 2007 г. са постъпили в повече 765.5 млн. лв. (32.1 %) от ДДС; 234.6 млн. лв. (19.0 %) от акцизи; 15.0 млн. лв. (22.5 %) от мита.

С най-голям относителен дял в данъчните приходи по републиканския бюджет е **данъкът върху добавената стойност** – 45.4 %, като отчетените постъпления са в размер на 3 149.8 млн. лв., или 38.5 % от годишния разчет.

От 2007 г. в областта на облагане с ДДС бяха дефинирани две нови понятия – вътреобщностна доставка (ВОД), което замести режима износ за държавите-членки, и вътреобщностно придобиване (ВОП), което замести режима на внос от държавите-членки. В този смисъл, постъпленията от ДДС се формират като суми от внос от трети страни-членки на ЕС, събрани от митници, и от сделки в страната и вътреобщностни придобивания, постъпили по сметки на данъчната администрация.

Нетният размер на постъпилите приходи от *ДДС от внос* към края на месец май е 1 631.7 млн. лв., или с 353.6 млн. лв. повече спрямо същия период на 2007 г.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 1 518.1 млн. лв., или 36.2 % от годишния разчет. Спрямо май 2007 г. са постъпили с 411.9 млн. лв. повече, което се дължи на факта, че след присъединяването ни към ЕС и променената нормативна база през 2007 г., данъкът при ВОП стана изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е извършена продажбата на стоката и така в началото на миналата година се наблюдаваше забавяне на плащането. За по-високия размер на постъпленията през тази година влияние оказват и по-големите сделки със страни-членки на ЕС в края на 2007 г. и началото на 2008 г., както и увеличеното потребление.

Приходите от **акцизи** към май 2008 г. са в размер на 1 471.2 млн. лв., или 38.7 % от предвидените със ЗДБРБ за 2008 г. и заемат 21.2 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Промените в Закона за акцизите и данъчните складове за 2008 г. продължават линията за хармонизиране на българското законодателство с това в ЕС и са в съответствие с договорения с Европейската комисия график за промени в нивата на акцизните ставки. През 2008 г. са увеличени акцизите на някои видове горива, въглищата, кокса, електроенергията и цигарите.

Постъпленията от акцизи към края на месец май са формирани от следните основни стокови групи: горива (54.6 %), тютюневи изделия (36.6 %) и други акцизни стоки – пиво, спиртни напитки, кафе, пътнически автомобили и др. (8.8 %).

Постъпленията от **мита** към 31.05.2008 г. възлизат на 81.9 млн. лв., или 42.0 % от планираните в ЗДБРБ за 2008 г., като заемат 1.2 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. В стоковата структура на приходите от мита за периода януари-май 2008 г. четири основни групи – автомобили, захар, електрически машини и машини - имат дял от около 40.9 %. Водещи са постъпленията по глава 87 от Митническата тарифа "Автомобилни превозни средства" с 18.4 % относителен дял и 15.1 млн. лв., като сравнено със същия период на м.г., има увеличение от 1.4 %. На второ място са приходите по глава 17 "Захар и захарни изделия", които възлизат на 13.3 млн. лв. и имат относителен дял от 16.2 %. Следващата стокова група, която дава 6.2 % от всички мита, е глава 85 - "Електрически машини и апарати" с 5.1 млн. лв. и увеличение от 20.9 % спрямо същия период на 2007 г. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Китай възлизат на 22.5 млн. лв., формират 28.5 % от общия обем на митата за периода януари-април 2008 г. Следват ги приходите от мита върху стоки с произход Бразилия (13.7 млн. лв.) – 16.7 % от общо постъпилите и с 16.5 % повече в сравнение със същия период на 2007 г.

✓ Преки данъци

Постъпленията в групата на **преките данъци** (вкл. и др. данъци по ЗКПО) към 31.05.2008 г. са в размер на **2 234.6 млн. лв.**, или 49.0 % от разчета за годината. Спрямо същия период на предходната година приходите от преки данъци са нараснали с 24.1 % или 434.4 млн. лв. повече.

Приходите от **корпоративен данък** за периода са в размер на 1 291.4 млн. лв. и представляват 60.7 % от годишния разчет за 2008 г. Високото изпълнение за периода е свързано с нормативно регламентирани срокове за деклариране и плащане на годишния корпоративен данък (до 30 март на следващата година). Относителният дял на корпоративния данък в данъчните постъпления по републиканския бюджет е 18.6 %. Спрямо май 2007 г. се отчита ръст от 30.0 %, което в абсолютна сума представлява 297.7 млн. лв. повече. Положителният ефект от ниските данъчни ставки и устойчивият ръст на икономиката се очаква да продължат да влияят благоприятно в посока на нарастване печалбата и инвестициите на фирмите, подобряване на икономическата активност, намаляване на сивата икономика. Приходите от *корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 31.05.2008 г. са в размер на 1 191.5 млн. лв., което представлява 61.7 % от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. Приходите от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* към края на месец май възлизат на 99.9 млн. лв., или 50.5 % от разчета за годината.

Постъпленията от **данък върху доходите на физически лица** са в размер на 799.8 млн. лв., или 37.2 % от планираните със ЗДБРБ за 2008 г. и формират 11.5 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

По трудови правоотношения приходите от данъка към края на месец май са 556.7 млн. лв. при 459.3 млн. лв. към 31.05.2007 г. За отчетния период са постъпили 32.2 % от предвидените със ЗДБРБ за 2008 г. средства. Факторите, оказали благоприятно влияние върху доброто изпълнение на данъка са следните:

- пропорционалното данъчно облагане, което стимулира икономическата активност и насърчава високо квалифицирания труд;
- по-ниското равнище на безработица (6.2 % по данни на Агенцията по заетостта) и повишаването на доходите както в частния, така и в публичния сектор.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка към 31.05.2008 г. са 204.9 млн. лв. при 178.8 млн. лв. за същия период на 2007 г. Влияние за доброто изпълнение за периода (59.5 %) спрямо годишните разчети оказва предвиденото облекчение за лицата, които са подали годишна данъчна декларация до 10 февруари 2008 г. и ползват 5 % отстъпка върху внесената в същия срок част от декларирания данък за довносяне.

По патентите – приходите от патентния данък към май 2008 г. са 5.7 млн. лв., като това представляват приходи от патентен данък само от минали години, тъй като с нормативните промени от 2008 г. този данък от републикански става местен и постъпва в общинските бюджети.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху доходите на чуждестранните физически лица и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци към 31.05.2008 г. са в размер на 32.5 млн. лв. при 23.4 млн. лв. за същия период на миналата година.

Постъпленията от **данъци върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни юридически лица (ЧЮЛ) и данъка върху доходите на ЧЮЛ** към края на месец май са в размер на 63.2 млн. лв., или 47.3 % от разчета за годината и 0.9 % от

данъчните приходи. Основната част от тези постъпления са от данъка върху доходите на чуждестранни лица – 47.4 млн. лв. и представляват данък върху възнаграждения за технически услуги.

Постъпленията от **други данъци по републиканския бюджет** за отчетния период са в размер на 80.2 млн. лв., или 54.6 % от разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху залози за хазартни игри, данък върху приходите на бюджетните предприятия и данък върху представителни разходи.

- **Неданъчни приходи**

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет за петте месеца на годината са в размер на **1 020.7 млн. лв.**, или 65.8 % от годишния разчет. Спрямо май 2007 г. се отчита ръст от 10.8 % или 99.1 млн. лв. По-голямата част (58.7 %) от неданъчните приходи по републиканския бюджет са по бюджетите на министерствата и ведомствата, които са в размер на 599.6 млн. лв. Изпълнението на неданъчните приходи по централния бюджет за отчетния период е в размер на 418.3 млн. лв., или 80.6 % от предвидените за годината. Високото изпълнение се дължи на постъпилата през месец април дължима вноска по централния бюджет от превишението на приходите над разходите на БНБ в размер на 250.6 млн. лв. Тази вноска постъпва еднократно през годината, като размерът на преведените средства представлява 125.3 % спрямо разчетените със ЗДБРБ за 2008 г.

- **Помощи**

Постъпилите **помощи** по републиканския бюджет към 31.05.2008 г. са в размер на 61.8 млн. лв. и представляват основно средства за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване (улесняване) бюджетните парични потоци, съгласно чл. 32 от Договора за присъединяване на Република България към ЕС (41.7 млн. лв.).

- **Разходи по републиканския бюджет**

Разходите по републиканския бюджет (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската за общия бюджет на ЕС) за изтеклите пет месеца на годината са в размер на 5 647.3 млн. лв., което представлява 33.2 % от предвидените за годината в ЗДБРБ за 2008 г.

Основните параметри на текущото изпълнение по двете основни разходни групи – нелихвени и лихвени разходи, са както следва:

- **Нелихвени разходи**

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети и вноската за общия бюджет на ЕС), извършени към май 2008 г. са в размер на 2 190.6 млн. лв., което представлява 32.5 % от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. средства. Съпоставено с данните за 2007 г. нелихвените разходи са нараснали със 189.5 млн. лв., което представлява ръст от 9.5 %.

От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (46.3 %) са разходите за заплати, други възнаграждения за персонала и осигурителни вноски, които са в общ размер на 1 014.4 млн. лв., или 37.4 % от планирания размер за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 29.4 % относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 644.4 млн. лв. (25.3 % от разчета за годината). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи и др. извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на

283.8 млн. лв., или 28.5 % от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Разходите за субсидии са в размер на 248.0 млн. лв., което представлява 50.8 % от разчетените с ЗДБРБ за 2008 г. Високият размер на усвоените средства за субсидии има сезонен характер и е свързан основно със средствата отпуснати през месец март от фонд „Тютюн“ за изплащане на премиите на тютюнопроизводителите, съгласно Закона за тютюна и тютюневите изделия. Средствата, изразходвани за капиталови разходи и нетен прираст на държавния резерв са в размер на 348.4 млн. лв., или 16.0 % от планираните със ЗДБРБ за 2008 г.

- **Разходи за лихви**

Разходите за лихви по републиканския бюджет към май 2008 г. са в размер на 329.0 млн. лв., или 49.6% от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за лихви по външни заеми, които са в размер на 246.4 млн. лв. Лихвите по вътрешни заеми по републиканския бюджет са в размер на 82.6 млн. лв., или 52.1 % от разчета за годината.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** към май 2008 г. е 2 455.1 млн. лв., което представлява 39.1 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 1 027.5 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 967.8 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер 42.9 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на 17.7 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет – 0.9 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове – 1 021.4 млн. лв., което представлява 34.5 % от годишния разчет.

- На съдебната власт – 137.0 млн. лв., или 41.1 % от одобрения размер за годината.

- На Народното събрание – 13.7 млн. лв., което представлява 25.7 % от заложените в разчета за годината.

- **Размерът на частта от вноската на България за бюджета на ЕС**, изплатена към май 2008 г. от централния бюджет възлиза на 324.2 млн. лв., което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС.

➤ **Бюджетният баланс** по републиканския бюджет към края на месец май 2008 г. е положителен в размер на **2 372.7 млн. лв.**

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя **погашения по външни заеми по централния бюджет (позиция във външното финансиране)** към края на май 2008 г. са изплатени погашения в размер на 657.7 млн.лв. През месец май не са извършвани погашения, няма активирани нови държавни гаранции и предвидените средства за покриване на този риск не са използвани. **По държавните инвестиционни заеми** за отчетния период са усвоени средства в размер на 94.3 млн.лв., и са изплатени 28.6 млн. лв. погашения.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (позиция във вътрешното финансиране): за първите пет месеца на 2008 г. е реализирано отрицателно нетно финансиране с ДЦК в размер на 109.8 млн. лв., а за месец май то е положително в размер на 38.1 млн.лв. От началото на годината са емитирани общо ДЦК с номинална стойност 165 млн.лв., от които 30 млн.лв. са тримесечни съкровищни бонове, 30 млн.лв. петгодишни и 105 млн. лв. десетгодишни облигации. За отчетния период платените погашения по ДЦК са в размер на 270.0 млн.лв. като през месец май няма извършени такива.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт към месец май 2008 г. са постъпили приходи в размер на 30.9 млн. лв., които представляват 59.3 % от предвидените за годината. Най-голям относителен дял (80.5 %) в постъпленията заемат приходите от съдебни такси – 24.8 млн. лв.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 139.3 млн. лв., или 36.2 % от планираните за годината (385.3 млн. лв.).

IV. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) към месец май 2008 г. са в размер на 2 097.3 млн. лв., или 43.0 % от разчетите за годината. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски (2 068.4 млн. лв.) представляват 98.6 % от общия размер на постъпленията по бюджетите на социално и здравно-осигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 1 640.3 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 428.1 млн. лв.

Разчетените по ЗБДОО и ЗБНЗОК за 2008 г. **разходи** на социалното осигуряване са в размер на 7 750.1 млн. лв. Към месец май 2008 г. социално и здравно осигурителните фондове са извършили разходи в общ размер на 3 002.7 млн. лв., което представлява 38.7 % от годишния разчет, в т. ч. пенсии, помощи, обезщетения и здравноосигурителни вноски за пенсионери, безработни и др. в размер на 2 355.7 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер на 595.1 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към края на месец май 2008 г. са в размер на 610.3 млн. лв., което представлява 34.7 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2008 г. Преобладаващ дял (59.7%) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси и постъпления от продажба на нефинансови активи.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 1 461.7 млн. лв., или 44.7 % от разчетените към ЗДБРБ за 2008 г.